

Verksamhetsberättelse för 2020 (styrelsens förslag till årsmötet)

Medlemsantal

Antalet medlemmar per den 31 december uppgick till 409. Föreningen har fem hedersledamöter, Henrik Johansson, Per Lassen, Göran Mattiasson, Britt Snogerup och Bengt Örneberg.

Året 2020 blev inte som tänkt utan en pandemi satte världen mer eller mindre i karantän och de flesta av Föreningens aktiviteter fick ställas in. Exkursionerna kunde dock i stort sett genomföras men utan samåkning.

Föreningsmöten

På grund av pandemin blev det endast 2 föreningsmöten under de två första månaderna samt en digital föreläsning i december.

- 17 januari fick alla medlemmar chansen att visa sina bästa växtfoton från året som gått.
- 28 feb berättade Groa Valgerdur Ingimundardottir tillsammans med Nils Cronberg, om sina studier av mossor på den ur havet nyuppstigna ön Surtsey.
- 15 december höll Cassandra Karlsson ett digitalt föredrag om resultatet av hennes och Torbjörn Tylers undersökning av långsiktiga floraförändringar i 10 skånska socknar.

Exkursioner mm.

Föreningen har under året genomfört 15 endagsexkursioner samt en Floraväktarexkursion.

- 29 mars besöktes Skrylles sydvästra delar tillsammans med Staffan Nilsson för att för att få en inblick i mossornas mångfald.
- 15 april guidade Ulf Ryde i Sankt Lars-parken för att titta på olika arter av vårlökar, nunneörter och andra vårblommor.
- 18 april fortsatte inventeringen av mossor i ruta 2D9e vid Satsrup öster om Hörby under ledning av Carl-Axel Andersson.
- 14 maj besöktes Dunderbäcken, som ligger på Linderödsåsens nordostsluttning, och är ett relativt nytt naturreservat med en rik lövskogsflora.
- 9 maj inventerades vårfloran i några Vita-fläckar-rutor i Osbytrakten under ledning av Stefan H Andersson.
- 3 juni gick turen till betesmarkerna vid Mosslunda – ett område som är som finast på försommaren med många orkidéer och andra rara ängsväxter.
- 6 juni inventerades backfryle *Luzula divulgata* längs Kullabergs sydsida under ledning av Ulf Ryde.
- 27 juni besöktes Hallands Väderö under ledning av Ulf Ryde för att leta efter björnbär.
- 8 juli besöktes Kaptens väg vid Nyehusen där det finns torra sandmarker med bland annat sandnejlika *Dianthus arenarius* och tallskog med olika pyrolaarter.

- 22 juli visade Stefan H Andersson vad man kan hitta längs Höjeå och reningsverksdammarna i Lund.^[1]
- 23 juli besöktes trädesmarkerna vid Åhus som har en intressant flora och som det blivit en tradition att besöka varje år.^[1]
- 5 augusti inventerades ljungsnärja *Cuscuta epithymum* vid Kjuge kull.
- 15 augusti guidade Åke Widgren och visade kransalger i Levräsjön norr om Bromölla.
- 22 augusti gick årets floraväktarexkursion till Ystad kommun där floraväktare inventerade spetsnate *Potamogeton acutifolius*, krypfloka *Helosciadium inundatum*, skärblad *Falcaria vulgaris*, backsilja *Peucedanum oreoselinum* och dikesskräppa *Rumex conglomeratus*.
- 12 september studerades några av Skånes sällsyntaste rosarter under guidning av Lars Fröberg.
- 17 oktober var det mossinventeringsexkursion på Nävlingeåsen under ledning av Carl-Axel Andersson.^[1]

Resor

Den planerade resan till Spanien fick ställas in i sista stund på grund av den rådande pandemin.

Skånes mossor

Projektledningsgruppen har under året haft ett protokollfört sammanträde. Vid årsskiftet var 348 (av 534) rutor bokade av inventerare. Vid tre tillfällen har inventerare samlats för att granska belägg som kommit in under inventeringen.

- 8 februari granskades belägg av vitmossor *Sphagnum* av undersläktet *Acutifolia* under ledning av Nils Cronberg.
- 26 – 30 september anordnades mossläger i Lönsboda-trakten.
- 24 oktober granskades belägg av familjen gräsmossor under ledning av Torbjörn Tyler.
- 14 november granskades belägg av *Sphagnum* subgen. *Cuspidata* (*S. fallax*-gruppen) tillsammans med Nils Cronberg.

Projekt Skånes Vita Fläckar

Inventeringen av floran i rutor som inte inventerats eller var ofullständigt inventerade under projekt Skånes flora fortsatte under året. Vid årsskiftet var 82 rutor bokade av inventerare. Stefan H Andersson ledde en endagsexkursion i Osbytrakten lördagen 9 maj, en uppföljning av föregående hösts inventeringsläger i samma område. Ett inventeringsläger i Löderup som var tänkt att hållas 2020 ställdes in och kommer i stället att äga rum 2021.

Projekt Pepparholm

På grund av den stängda danska gränsen fick inventeringen av Pepparholms flora till en början hanteras lite annorlunda. Under ledning av Hans Ohrt inventerade en grupp danska botaniker ön under början av sommaren. Vid besöken under högsommaren och i september deltog även Leif Runeson och Staffan Nilsson från LBF. Sammantaget gick det mycket väl och årets summa blev 374 taxa.

Falsterbo Birdshow

Detta årliga arrangemang fick tyvärr också ställas in.

Vilda Blommornas dag

Den 14 juni var det *De vilda blommornas dag* för artonde gången i Sverige. Detta är ett samnordiskt evenemang initierat av Svenska Botaniska Föreningen, där lokala botaniska

föreningar över hela landet anordnar blomstervandringar. På grund av den pågående pandemin kunde inte arrangemanget genomföras som tidigare utan de flesta vandringarna ställdes tyvärr in.

Utbildningsinsatser

I samarbete med Studieförbundet i Skåne har föreningen drivit tre längre studiecirkel. Det har hållits två cirkel för mossinventerare under ledning av Torbjörn Tyler med totalt ca 20 deltagare. Det har även hållits en nybörjarcirkel om mossor under ledning av Staffan Nilsson med ca 10 deltagare. Under våren fick cirkelarna avslutas i förtid på grund av gällande restriktioner från Folkhälsomyndigheten.

Floravårdsarbete

Genom floraväktarverksamheten bevakas hotade arter i Sverige genom ett samarbete mellan Svenska Botaniska Föreningen och ArtDatabanken. I Skåne finns 274 rödlistade arter och de är anträffade på ca 7 000 lokaler. Därför är det nödvändigt att prioritera arbetet och göra rejäla genomgångar av ett begränsat antal arter varje år.

På floraväktarmöte lördagen den 29 februari deltog 36 personer. Åke Svensson och Charlotte Wigermo redogjorde för vilka arter som ska prioriteras under årets säsong.

De flesta CR-arter (akut hotade arter enligt Artdatabankens rödlista) har inventerats under året. Dessutom har följande **specialinventeringar** genomförts:

Totalinventering har utförts avseende dvärglin *Radiola linoides*, fältnarv *Sagina apetala*, gullstånds *Jacobaea paludosa*, honungsblomster *Herminium monorchis*, hylsnejlika *Petrorhagia prolifera*, jättemöja *Ranunculus fluitans*, knutört *Lysimachia minima*, knärot *Goodyera repens*, nötkörvel *Conopodium majus*, skärblad *Falcaria vulgaris*, skogsveronika *Veronica montana*, spetsnate *Potamogeton acutifolius* och åkersyska *Stachys arvensis*.

Arter som vi påbörjat inventering av under 2020 och ska slutföra 2021 är:

backmåra *Galium suecicum*, klockgentiana *Gentiana pneumonanthe*, klubbfibbla *Arnoseris minima*, källgräs *Catabrosa aquatica*, ljungögontröst *Euphrasia micrantha*, luddvicker *Vicia villosa*, sandtimotej *Phleum arenarium*, taggkörvel *Anthriscus caucalis*, tofsäxing *Koeleria glauca* samt vittätel *Aira caryophyllea*.

Totalt har 1313 lokaler besökts under året.

Arbetet med att validera fynden i Artportalen gällande de hotade arterna har påbörjats.

Odling av hotade arter

Sedan 2015 samarbetar Lunds Botaniska förening och Länsstyrelsen i Skåne med Botaniska trädgården i Lund och Fredriksdals museer och trädgårdar i Helsingborg i "ex situ-projektet" - som går ut på att rädda kvar de mest hotade växterna i det skånska landskapet. Syftet är att hålla en genbank av akut hotade kärleväxter med känd geografisk härkomst i odling, producera frön för att eventuellt återföra till naturliga miljöer samt att sprida kunskap om den skånska vilda floran. Dokumentation görs på Artportalen där ett specifikt projekt har skapats för data om vilka ursprungspopulationer materialet en gång samlats ifrån samt var i landskapet utsättning görs.

Lördagen den 25 januari anordnade Föreningens Växtåtgärdsgrupp (VÅG) ett möte om hotade arter. På mötet presenterades odlingsprojekt med hotade skåneväxter som odlas i Lunds botaniska trädgård, anläggningen av ängsmark i Kunskapsmarken (Brunnshög, Lund) samt Eslövs kommuns arbete med ansvarsarterna humlesuga och kärnäva.

Naturvård

Föreningen har yttrat sig i ett flertal ärenden under året:

- Synpunkter på Strategi för kommunsamverkan mot invasiva främmande arter i sydöstra Skåne.
- Remissvar avseende förslag till utvidgning av naturreservatet Bökenäset i Kristianstads kommun.
- Synpunkter gällande förslag till bildande av naturreservatet Linderödsåsens nordsluttning i Kristianstads och Hässleholms kommun samt upphävande av naturreservaten Olarp och Råbockarp i Kristianstads kommun.
- Synpunkter på Sydstens ansökan om täkt- och vattenverksamhet inom fastigheterna Önnelöv 38:3 m.fl. i Lunds kommun.
- Yttrande avseende beslut och föreskrifter samt skötselplan för naturreservat Anderstorps eneskog, Klippans kommun.
- Yttrande angående Förslag till bildande av naturreservatet Törringelund i Svedala kommun.
- Yttrande angående Detaljplan för Loke 4 i Lund.
- Remissvar angående förslag om nya ordningsföreskrifter i Nyhamnsläge, Strandbadens kuthedsreservat i Höganäs kommun.
- Remissvar angående förslag om nya ordningsföreskrifter i naturreservatet kutheden Nyhamnsläge, Lerhamn i Höganäs kommun.
- Remissvar angående förslag till bildande av naturreservatet Gyetorp i Bromölla och Kristianstads kommuner.
- Yttrande över förslag till utvidgning av naturreservatet Herrevads kloster i Klippans kommun.
- Remissvar angående förslag till bildande av naturreservatet Augustenborg i Lomma kommun.
- Yttrande angående förslag till bildande av naturreservatet Wanås i Östra Göinge kommun.
- Remissvar angående förslag till reviderad skötselplan för naturreservatet Englandsdal i Båstad kommun.
- Yttrande över angående förslag till reviderad skötselplan för naturreservatet Prästängen i Ängelholms kommun.
- Skrivelse angående att situationen för gatmällan är prekär i Lund och därmed i Sverige.
- Remissvar angående förslag till utvidgning av och ändrade C-föreskrifter och undantag för naturreservatet Göingeåsen i Hässleholms kommun.
- Synpunkter på förslaget till Friluftspan för Lunds kommun.
- Skrivelse till Skogsvårdsstyrelsen angående skydd av kustgullpudra.
- Remissvar angående förslag till reviderad skötselplan för naturreservatet Rååns dalgång i Helsingborgs kommun.
- Remissvar angående förslag till bildande av naturreservatet Grönhult i Kristianstads kommun.
- Remissvar angående om beslut om utökning av geografisk utbredning och ändrade föreskrifter för naturreservatet Bäckhalladalen i Simrishamns kommun.
- Remissvar angående förslag till bildandet av naturreservatet Ugnsmunnarna i Kristianstads kommun.
- Yttrande avseende förslag till bildande av naturminne på fastigheten Bosjökloster 1-133 i Höörs kommun.

Botaniska Notiser

Utgivningen av den 153:e årgången av Botaniska Notiser omfattade fyra nummer med Kjell-Arne Olsson som redaktör. Sedan 2018 har det genomsnittliga antalet sidor per årgång utökats och uppgick 2020 till hela 216.

Förutom allmän föreningsinformation märks floraväktarartiklar om loppstarr, grådådra, flytsäv, ormax, ljungögontröst och blå sminkrot. Här redovisas nuvarande och tidigare förekomster samt trender och vidtagna och planerade åtgärder för dessa rödlistade växter. Vidare har ytterligare några lärarrika och ingående monografier om ett antal sällsynta skånska arter publicerats såsom sandlusern och hylsnejlika, backsmörblomma, backklöver samt ag. Läsarna har även kunnat ta del av intressanta artiklar om *Mossfloran i Limhamns kalkbrott*, *Lavarna på Peberholm* samt *Axel Grönvall, skånsk bryolog i slutet av 1800-talet*. Vidare presenterades *Millora 2.0 – Ett nytt projekt för övervakning av Flora och Miljö*. I årets sista häfte startade en artikelserie om utdöda/utdöende skånska arter: *När är det dags att dödförklara en art?* Denna första del behandlade växter från vatten och kärr.

Årets växtfynd

Under året noterades dvärgag *Cyperus fuscus* i ett nytt område längs Sövdesjöns östra strand.

Årets mossfynd

Vid årets inventeringsläger hittades klippbryum *Bryum muehlenbeckii* på en klipphäll i Helge å vid Göta bruk av Ture Birkedal, Torbjörn Tyler och Linda Birkedal. Arten påträffades senast i Skåne 1872.

Facebook

Föreningens Facebook-sida – Skånes blommor – hade vid årsskiftet 990 medlemmar.

Stipendier

Föreningen delade under året ut stipendier ur Jubileumsfonden och Svante Murbecks fond till ett sammanlagt värde av 81 000 kr. Stipendiater blev följande:

Eric Wahlsteen, Projekt: Populationsgenetik hos sydvästska naverlönn.

Simon Jacobsen Ellerstad, Projekt: Invandringshistoria och differentiering inom *Nigritella miniata* och *Arabis alpina*.

Cassandra Karlsson, Projekt: Taxonomin inom *Veronica longifolia*-komplexet.

Hanna Thosteman, Projekt: Genetisk differentiering i blomdofter och blommorfologi inom *Arabis alpina*.

Kent Kainulainen, Projekt: Botanisk forskningsresa till Tsaratananabergen i Madagaskar för insamling av belägg och frön till odlingar i Göteborgs botaniska trädgård.

Bokauktion

Under året slutfördes den auktion som påbörjades 2019. Av de nästan 700 böcker som skänkts till föreningen fick drygt hälften en ny ägare.

Styrelsen

Styrelsen har under verksamhetsåret bestått av: ordförande Åke Svensson, vice ordförande Stefan H Andersson, kassör Stefan L Andersson, sekreterare Charlotte Wigermo, vice sekreterare Staffan Nilsson, programsekreterare Staffan Nilsson, Eva Waldemarson och Ulf Ryde, övriga ledamöter Cassandra Karlsson, Joel Levin och Tomas Persson.

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda sammanträden.

Revisorer och valberedning

Revisorer har under året varit Nils Cronberg och Emil Åsegård samt revisorsuppleant Gösta Regnell.

Valberedningen har bestått av Lotta Persmark och Helena Persson.

Funktionärer och personer med konsultuppdrag

Föreningen har inte haft någon fast anställd under året. Föreningen har haft två personer som utfört konsultuppdrag: Lars Fröberg och Kjell-Arne Olsson.

Följande personer har under året varit funktionärer: sexmästare Bengt och Anna Sandkull, redaktör och distributör Kjell-Arne Olsson, medlemsregistrator Charlotte Wigermo, arkivarie Patrik Frödén, hemsidesansvarig Ulf Ryde och teknisk redaktör Gerhard Kristensson.

Arbetsgrupper underställda styrelsen har under året varit:

- Ekonomiarbetsgrupp: Åke Svensson (sammankallande), Stefan L Andersson och Staffan Nilsson
- Konsultansvariga: Eva Waldemarson och Joel Levin
- Stipendiekommitté: Stefan H Andersson (sammankallande), Joel Levin och Tomas Persson
- Programsekreterare: Eva Waldemarson (sammankallande), Ulf Ryde och Tomas Persson
- Arbetsgrupp för tillvaratagande av inventarier och fasta tillgångar: Patrik Frödén och Torbjörn Tyler
- Arbetsgrupp Artportalen: Charlotte Wigermo (sammankallande), Stefan H Andersson och Åke Svensson
- Ledningsgrupp för Floraväktarverksamheten i Skåne: Charlotte Wigermo (sammankallande), Göran Mattiasson, Åke Svensson och Cassandra Karlsson
- Ledningsgrupp för projekt Skånes Mossor: Torbjörn Tyler (sammankallande), Nils Cronberg, Gerhard Kristensson, Staffan Nilsson, Kjell-Arne Olsson och Johan Rydlöv
- Ledningsgrupp för projekt Skånes vita fläckar: Staffan Nilsson (sammankallande), Stefan H Andersson, Åke Svensson och Tomas Persson
- Arbetsgrupp för utforskandet av Pepparholms flora: Staffan Nilsson (sammankallande), Gerhard Kristensson, Cassandra Karlsson och Leif Runesson
- Arbetsgrupp för Kungsmarken: Stefan H Andersson, (sammankallande), Joel Levin Tomas Persson och Cassandra Karlsson
- Arbetsgrupp för ”ex situ-projektet”: Åke Svensson, Stefan H Andersson och Charlotte Wigermo
- Kontaktperson för Växtåtgärdsgruppen har varit Stefan H Andersson

Lund 15 jan 2021

Styrelsen